

Historiske Kunda-noter

/Skye Løfvander

De sene 70'ere samt begyndelsen af 80'erne var i Danmark generelt præget af en voksende interesse for yoga og meditation. Billedet tegnedes bl.a. af Skandinavisk Yoga & Meditation, NU-yoga med Swami Narayan-ananda, Ananda Marga-bevægelsen og et voksende antal yoga-lærere, som underviste privat og på aftenskoler. I Hellerup var der besøg af højtstående lamaer (bl.a. Karmapa) og på Århus Universitet holdt Jes Bertelsen forelæsninger i tæt pakkede auditorier og hans første bøger om meditation og dybdepsykologi udkom. Rajneesh/ Osho-folkene skal heller ikke glemmes og de tiltrak sig meget opmærksomhed. Tilhængerne af Transcendental Meditation købte et mantra, ofrede en blomst til den lange række af guruer, iførte sig jakkesæt og attachemappe og øvede Siddha-yoga. Divine Light Mission med drenge-guruen Maharaj Ji, var også mere fremme i lyset end de er i dag. Og så var der Krishna-bevægelsen...

Samtidig var der hele underskoven af mindre synlige, men nok så vigtige grupper, der påvirkede vores måde at forholde sig til 'åndelige spørgsmål', og det var både de gamle velfunderede som teosoffer, Martinuskosmologer, antroposoffer og Gurdieff/ Tredje Vej-tilhængere samt de nyere, som dog trak på nogle af de samme inspirationer, bl.a. Emin, Rosenhaven, Eckanar og Summit Lighthouse.

At Healer og Clairvoyant var noget man kunne "være", og ernære sig ved, indgik i stadig fleres forståelse gennem 70'erne og 80'erne.

En væsentlig ting var, at der i disse miljøers blanding så småt opstod nogle mere uafhængige mødepunkter. Fønix Musik, som Osho-folkene startede, Mellem Himmel og Jord Cafeen på Nørrebro, små åbne og uafhængige "centre" rundt omkring i det ganske land. Helsemesser kom frem og der blev afholdt store internationale healer-konferencer. Ikke mindst udviklede Nyt Aspekt sig fra at være et UFO-blad med

navnet UFO-aspekt til det 'tvær-spirituelle' forum vi kender i dag og et par radioer, som dækkede samme område blomstrede op med Radio Lotus i spidsen.

Alt i alt var der ved at komme godt kog i bevidsthedssuppen og mange kokke rørte i den store gryde. Vi skal kigge lidt på de strømninger, som var med til at bringe kundalinis problematikker frem i lyset. Som det fremgår var der en stor længsel efter at forholde sig til åndelige spørgsmål på nye måder, hvor oplevelse ofte var i centrum. Men at religiøse/ spirituelle erfaringer kan medføre eksistentiel krise, specielt i et samfund, som overordnet slet ikke spiller på disse strenge, var sjældent noget man kunne blive orienteret om på en sober måde Lis Høyer (tidligere Mortensen) udgav i hhv. 1979 og 1981 på baggrund af egne erfaringer med en problematisk kundalinirejsning bøgerne Når Jeg Ser Din Himmel og I Begyndelsen Var Logos, og fik en stor læserskare. Mange henvendte sig også personligt til hende, da det var en forholdsvis ukendt problematik at de "høje" tilstande, som man kunne opnå gennem meditation og yoga kunne føre til problemer. På et tidspunkt havde Lis også en hel flok mennesker boende i sit hjem, som på den ene eller anden måde var i en spirituel krisesituation. Den sidstnævnte af bøgerne følger et antal mennesker, der på forskellig vis er kommet i berøring med kundalinskraften, og flere af disse skæbner har været meget lidelsesfulde og med tragisk udgang. Lis Høyer fik selv vakt kundalini gennem Transcendental Meditation. De læger som hun opsøgte var afvisende overfor problemstillingen, men en gruppe svenske læger blev omtrent samtidig opmærksomme på nogle af de følgevirkninger, der kunne opstå ved den form for meditation, og kundalini fik blandt dem i et par artikler tilnavnet TM-Syndrom. Noget af det som bragte forfatteren videre med sine problemer, var mødet med Jes Bertelsen, der var den første som både ud fra erfaringer og belæsthed direkte forstod, at det var Kundalini, som var på tale. Hun brugte en rum tid i miljøet omkring Jes Bertelsen, men har

siden, bl.a. i bogen 'Drømte Mig En Drøm' lagt noget afstand til det.

En af de mennesker Lis Høyer kom i kontakt med var Else Johansen, som igennem en lang årrække havde kæmpet med alvorlige kundaliniproblemer, i dette tilfælde var udløsningsfaktorerne yoga-øvelser på Krishnamurti's center i England og dyb bøn. Lis og Else fik et fint samarbejde i gang, hvor de bl.a. interviewede et antal mennesker med vakt kundalini, og producerede to radioudsendelser om emnet, som blev bragt på DR P1. Else skrev endvidere en række artikler om Yogaens Hemmelige Formål, som blev bragt i Kristeligt Dagblad, hvor hun gør kraftigt opmærksom på problemstillingen.

Kendskabet til Kundalini blev måske først i egentlig forstand bredt ud med Morten Henriksens film Den Skjulte Virkelighed fra 1987, som blev vist i DR TV året efter. Filmen tager os med rundt på besøg hos forskellige interessante skikkelser fra den alternative verden: Guruen Sai Baba, lederen af det daværende Rosenhaven, Ananda Tara Shan, den clairvoyante Calle Jarup m.fl.

Og så er der et interview med en ung kvinde, Anette Chronstedt, der beretter en klassisk historie om sin kundalinirejsning i forbindelse med en chakra-meditation. Et forløb der bød på såvel ekstase som dybe kriser. Filmen blev meget omtalt og medførte en mærkbart øget forståelse af kundalini-problematikken. Mange gange har man hørt udtrykt, at hvis bare de Sikker fra Nørrebro, som med fysiske og dynamiske yogaøvelser hjalp hende gennem hendes proces, havde været her endnu, så ville situationen være nemmere. Sandheden er nok nærmere at øvelserne, timingen og omstændighederne i sjældent heldig grad passede i Anettes tilfælde. Som kuriosum kan nævnes at Anette studerede dansk på universitetet hos Morten Henriksens far, professor Aage Henriksen, som i sommeren '98 i sin bog Litterært Testamente giver læserne indblik i sin egen mangeårige kamp med en stærkt lidelsesfuld kundaliniprocess.

Næste gang kundalini for alvor var i offentlighedens søgelys var såmænd i en 18.30-radioavis i august 1991, hvor der var et længere interview med Kropsterapeut Lotte Eskesen og musiker Stefan Fauser. Anledningen var, at de to sammen i bladet Danske Fysioterapeuter havde skrevet et tema med baggrund, case-story og forsøg på at skitsere egnede behandlingsformer for det de lancerede som 'Kundalini-ofre'. De to indfaldsvinkel var, at denne kraft skulle man holde sig fra, og at yogaen og dens livssyn nærmest må betragtes som en afsporing. De forsøgte gennem en periode at etablere sig som rådgivere for kundalini-tilfælde, hvor hun med sin fysio-terapeutiske baggrund kunne arbejde med fysikken og grounding, mens han i højeste grad havde en forståelse af processen efter dybtgående transcendentoplevelser affødt af kundalinirejsning, og med mange problemer som følgevirkning.

De første frø til foreningen blev sået ved et forsøg på at arrangere et seminar omkring kundalini. Seminaret blev aldrig til noget, men der blev holdt en del møder, med deltagelse af berørte med meget forskellige indfaldsvinkler. Konklusionen blev at forskellighederne ikke kunne bære et formelt samarbejde, men kontakten blev opretholdt gennem en periode. Else Johansen og Skye Løfvander blev enige om at fortsætte samarbejdet i lidt større stil ud fra en erkendelse af, at mange havde alvorlige problemer og at der i høj grad manglede information om emnet.

I løbet af '92-'93 blev der samlet materiale, skrevet et par artikler og de første spæde skridt til et uformelt netværk blev taget efter inspiration på kryds og tværs mellem de efterhånden ganske mange kontakter vi knyttede over hele landet. I Jylland havde vi i startfasen en del kontakt med blandt mange andre Erik Nielsen, som havde skrevet et indlæg til Nyt Aspekt om Kundalini, psykiske kriser og uformelle netværk foruden bogen "Den Himmelske Galskab". Vi var bl.a. optaget af at etablere en dansk gren af det Stanislav

Grof-inspirerede SEN –Spiritual Emergence Network.

Aktiviteterne vekslede i denne tid mellem skriverier, interviews, samtaler, studier mm. I sensommeren og efteråret '92 kom der for alvor gang i mødeaktiviteten i København, hvor behovet for at tale om dette emne undertiden viste sig kolossalt. Det blev til mange aftener med mennesker, som ikke kendte hinanden, men som alle var dybt berørt af problematikken og i dette forum for første gang kunne tale åbent. Luften var ofte ladet af et tungt emne, samtidig med at der var lettelse over ikke at være alene. Et par gange var vi 20 eller flere mennesker samlet, og det kunne være meget vanskeligt at komme hele vejen rundt om både emner og mennesker. I den hårde kerne arbejdede vi med at få afklaret strukturen i det uformelle, og at få kontaktnettet gjort landsdækkende. De første versioner af folderen blev lavet.

I vinteren '93-'94 fik vi blandt andet kontakt med Erik Olsen, som foruden at have kundalini inde på livet også var aktivist i Galebevægelsen og han hjalp os bl.a. med nogle af de mere formelle ting omkring foreningsdannelse og til at vi kunne anvende Galebevægelsens lokaler som mødested for en periode. Den første generalforsamling afholdtes i sommeren '93 og kontaktorganet, som fik navnet Kunda*Linien så dagens lys.

Initiativet med en åben kontaktliste, hvor man kan kommunikere med ligesindede, kom også frem omkring denne tid.

Dermed var i store træk de elementer på banen som vi i årenes løb har manifesteret os igennem: Foldere, møder, radio-interviews, kontakt til de trykte medier samt "etablerede" og "alternative" behandlere, foredrag, kontaktlisten, repræsentation ved udstillinger osv. osv. Ofte har vi følt at det er et meget vanskeligt job fordi folk der har kundalini inde på livet i høj grad er ramt på balancen, ofte er der tale om tung lidelse som ikke giver mening, hvis man forsøger at forstå den i andre sammenhænge, og de fleste af dem der har tegnet foreningen har ikke altid haft personligt overskud. Og vi har set mange eksempler på at selv den bedste information og støtte tilsyneladende ikke slår til overfor dette vanskelige problemkompleks.

Derudover skal vi afveje de forskellige holdninger og indfaldsvinkler og give dette meget løse netværk med medlemmer over hele landet og de nordiske lande en tydelig substans, og det kan naturligvis kræve en del energi med alle de personlige særegenheder. Som regel har vi dog et arbejdsmiljø der er præget af ildhu, inspiration og hensyn og vi får ofte bekræftet med vægtige ytringer at det er godt at vi findes. Netværket havde pr. aug. 2000 150 medlemmer og alt i alt har vi gennem åren være i personlig kontakt med omkring 1000 mennesker som for den altovervejende størstedels vedkommende har haft personlige erfaringer med kundalini-kraften.